

การพัฒนาระบบการผลิตพริกเพื่อนำไปสู่มาตรฐานคุณภาพพืชอินทรีย์
ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

Development on Chilli (*Capsicum* spp.) Production Technology Transition
to Organic Agriculture in Ubon Ratchathani

นवलจันทร์ ศรีสมบัติ^{1/} ทิตติยา ธานี^{1/} บุญชู สายธนู^{1/}
สุภาพร บังพรม^{1/} เพยาว์ พรหมพันธุ์ใจ^{1/}

บทคัดย่อ

การพัฒนาระบบการผลิตพริกเพื่อนำไปสู่มาตรฐานคุณภาพพืชอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบเทคโนโลยีการผลิตพริกที่ปลอดภัยจากสารพิษโดยใช้ปัจจัยการผลิตอินทรีย์ทดแทนเคมี และแก้ปัญหาโรครากปมที่เกิดจากไส้เดือนฝอย *Meloidogyne* spp. ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนให้กับเกษตรกร โดยใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรร่วมกับหน่วยงานอื่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินการระหว่างปี 2551-2552 ในพื้นที่ตำบลหนองเหล่าและตำบลหนองสา้ง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพริกใน 2 กรรมวิธีคือ กรรมวิธีที่ 1 วิธีปรับปรุง การปลูกพริกโดยใช้ปัจจัยการผลิตอินทรีย์และเทคโนโลยีป้องกันกำจัดโรครากปม กรรมวิธีที่ 2 วิธีเกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตเคมี ไม่ป้องกันกำจัดโรครากปม ผลการทดลองพบว่า วิธีปรับปรุง และวิธีเกษตรกร ให้ผลผลิตเฉลี่ย 2,491 และ 2,401 กิโลกรัม/ไร่ ตามลำดับ วิธีปรับปรุงให้ผลตอบแทน 27,952 บาท/ไร่ สูงกว่าวิธีเกษตรกร 5,028 บาท/ไร่ อัตราส่วนของรายได้ต่อการลงทุน (Benefit Cost Ratio) วิธีปรับปรุง เท่ากับ 2.14 และของวิธีเกษตรกร เท่ากับ 2.02 ผลการวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตพบว่า วิธีปรับปรุง ไม่พบสารพิษตกค้าง ร้อยละ 67 วิธีเกษตรกร พบสารพิษตกค้าง ร้อยละ 100 คุณภาพของผลผลิตตามมาตรฐานวิธีปรับปรุงร้อยละ 83 วิธีเกษตรกรร้อยละ 85 วิธีปรับปรุงพบระดับดัชนีการเกิดปมที่รากพริกเฉลี่ย 0.85 (เกิดปมของระบบรากเล็กน้อย) วิธีเกษตรกรพบที่ระดับเฉลี่ย 4.2 (เกิดปม 51-75% ของระบบราก)

^{1/} กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4